

žebic, žebičkov in žebcev) ne bile premije vredne, ali če bi cela plemenska okolica ne bila premije vredna, se utegnejo preložiti premije iz ene vrste koj na drugo, ali iz ene plemenske okolice na drugo, kar se mora pozneje z razlogi podpreti.

Pri premiranji se mora najprej na tisto plemensko živino ozir jemati, ktera svojo sposobnost za pleme s tem dokaže, da ima lep zarod, in ktera živina se razvidi za najbolj pripravno, zboljšati konjsko rejo v dotičen kraj; pri enakih razmerah naj imajo tisti konji, o katerih se dokaže, da so dobre rodovine, prednost pred takimi, od katerih rodovina ni znana.

Ene premije v denarji razdeliti med dva ali več konj, ki so premije vredni, ni dopuščeno.

Vsak lastnik kónj, kateri je dobil premijo za plemensko živino, se zaveže po pismu, da bo premirano živino še eno leto, potem ko je premijo dobil, obdržal, in da jo bo k prihodnji premijski razdelitvi zopet pripeljal, ako bo dotlej še živa, in poslednjič, da bo, ako ni spolnil tega, kar je v pismu obljubil, prejeto denarno premijo brez ugovora povrnil.

Če se dokaže, da je premirani konj po nesreči ali po slabem razvitku postal za pleme nesposoben, ali da se je moral rezati, tedaj utegne odpasti ta povračitev prejete denarne premije.

Razdelitev državnih premij v deželah, kjer obstoje komisije za konjerejske zadeve, se vrši pod vodstvom predsednika te komisije po udih od deželne komisije iz njene srede odposlanih, vsakakor pa vpričo zastopnika dotičnega državnega žebčarskega hranišča.

Kraji, kje, in čas, kedaj se bodo premije delile, kakor tudi vse tiste določbe tega premijskega predpisa, ktere je treba vedeti prosilcem za državne premije, potem znesek premij, ki so za razdelitev odločene, se morajo od deželnih komisij vsako leto razglasiti o pravem času po uradnem deželnem časniku in vrh tega se mora vse naravnati, česar je treba, da te naredbe na znanje pridejo tudi malim konjerejcem.

Državne premije se prisojevajo v skupščini gori imenovane komisije po večini glasov. Pri enakih glasih določuje predsednik.

Prisojene denarne premije naj se izročujejo lastnikom premiranih konj vpričo cele premijske komisije od predsednika proti prejemnemu listu.

Imena tistih konjerejcev, katerim so se samo pohvale priznati mogle, naj se vpričo komisije očitno beró, ter naj se jim dotična pohvalna pisma pozneje izročijo.

Zastran tega, kako se je pri premijski razdelitvi ravnalo in kako je ta razdelitev izšla, se piše protokol, kterege morajo podpisati vsi udje komisije. —

Te nove določbe so veljavne za vse naše dežele, in letos se bode prvič po njih ravnalo.

Klic vpijočega v puščavi.

„Jablane, hruške in druge cepé
Sadi v mladosti za stare zobé.

Potovanje po Českem in Saksonskem leta 1820. je v meni izbudilo željo, v naši domovini delati na to, da se ob krajih cest in kolovozov sadno drevje zasađi, kakor je bilo tamkaj vže tačas videti. Ne samo da se po tem priprostemu ljudstvu veselje do sadjereje obudi in daje dober izgled, kako je treba z drevjem ravnati, ponuja se mu tudi priložnost, cepiče žlahnega sadja si pridobiti.

Odraščeno drevje povračuje s sadjem in lesom obile stroške za posajo in izrejo drevesec.

To svojo željo sem dostikrat izgovoril pri zborih kmetijskega društva, toda z majhnim vspehom. Pred

nekoliko leti se je nasadilo sadnega drevjiča ob véliki cesti proti Trstu; al kmalu je vse zaspalo; le nekoliko čednih drevesec stoji še zdaj — v očitni dokaz, da bi se drevje ob cesti dobro obnašalo, lep izgled popotnikom dajalo, pa tudi stroške za izrejo obilo povračevalo. Da bi se to zgodilo, naj vlada, kar se vélikih cest tiče, v prevdarek vzame; dober izgled bode potem tudi soseske zbudil, da se bodo lotile še ob malih cestah sadno in drugo drevje saditi.

Ugovoru, da tako drevjiče ob cestah večidel hudobne roke pokončujejo, *) je treba z ostrimi postavami v okom priti.

Dr. Jož. Orel.

Velika vrednost Sufolškega plemena.

Gospodar Andrej Rován na Colu, ki je od družbe kmetijske kupil par Sufolških prešičev in je zdaj od nje pozvan bil, naj bi povedal, ali ima kaj mladega blaga na prodaj, jej je te dni odgovoril, da ta hip mu to ni mogoče, ker malo poprej je prodal 7 mladih. Pri tej priliki Rován družbi naznanja, „da mu je svinja dvakrat po 13 mladih vrgla, ki jih je prodal za 248 gld., — da od mrjasca je dozdej dobil 80 gold., tedaj skupaj 328 gold.; da pa sta stara dva tudi veliko vredna, sodi se lahko iz tega, da se kaj lepo redita, posebno mrjasec, kateri že gotovo tehta 350 funtov; o vseh Svetih, če Bog dá, bodo spet mladi, tedaj trikrat v enem letu; vrh tega je precej denarja za mešane mlade prejel“. — Gospodar Rován se odboru lepo zahvaljuje, da je kranjska kmetijska družba pripravila Sufolško pleme v našo deželo in tako sopet kmetom pomagala na boljše; konečno obeta, da bode sam v „Novicah“ bolj na tanko o vsem tem pisal, pa tudi povedal, kako krmi (futra) to živinico in jo sploh glešta. — Vse to kaže gospodarja, ki vé ceniti napredek kmetijstva, pa družbi tudi poroča o svojih skušnjah, da potem vsa dežela izvé, kako in kaj.

K lovu belih metuljev.

Iz Črnuč 12. julija.

Ker so „Novice“ že iz več krajev bralcem svojim naznanile letošnje velikanske love belinov in s tem nevednemu ljudstvu v več krajih še le prav oči odprle, da zdaj še le vé, da ti metulji so očetje požrešnih gosenic, naj po dokončanem tem delu tudi jaz povem, da tudi pri nas je bila šolska mladež v tem obziru prav pridna. Po mojem naročilu so otroci zgodaj spomladi marljivo obirali zalego tega mrčesa, pri razvijanju pa so lovili in zatrjevali beline vse križem. Da sem se bolje prepričal in pridne otroke vsaj nekoliko obdaroval, prinesli so mi v šolo še čez 41.000 belinov.**)

Iv. Kernč, učitelj.

Potopisni listi

slovenskega učitelja svojemu pobratimu.

(Dalje.)

XXI. in zadnje pismo.***)

Na zdravje! Ti, dragi moj, kličem danes z višine žalostne gore poleg Mokronoga; slušaj nekoliko o zgodovini ondotnega grada.

*) Žalibog! da — kolikor je nam znano — ob véliki cesti Črnomaljski, Kranjski pri Laborah, Zaloški proti Fabriki itd. skrbno zasajenih sadnih dreves skor nič več ni! Večidel je tudi skor nemogoče zaslediti in zasačiti take hudobneže, kateri res zaslužijo, da bi se pokorili z najostrejšimi kaznimi.

Vred.

***) Hvala učitelju in učencem!

Vred.

***) Morali smo zadnjičzarad prostora odložiti na danes.

Vred.